

Új pavilon utcafelőli rész látképe

Parkfelőli rész látképe

MINDEN ÓFÖLDEÁKRA LÁTOGATÓNAK JÓ KIRÁNDULÁST
KÍVÁNNAK E TÁJÉKOZTATÓ ALKOTÓI!

Millennium 2000

Üdvözlét Óföldreákról

Felepülés a nevét arról a Pflippus Diaconusról (egyházi segítő ember) nevééről kapta, akit Szent Gellért püspök hívott segítségül Csanádra (1035), s aki Szent Gellért halála után számos apátság és esperesség alapítója volt. Ismert más vélemény is.

Az bizonyos azonban, hogy a XIV. században lakták e helyet, mert a községről 1332-ben „FYLDEÁK” néven írásos dokumentumokban említik nevét. A mostani Óföldsékhelyén eredetileg Deákfalva település állott, idővel a mellette elhúzódó szárazér partján még egy Deákfalva helység keletkezett, így lett az egyik „Föl-Deákfalva”, a másik „Al-Deákfalva”. Ez utóbbi elpusztult, és a megmaradt Föl-Deákfalva később elhagyta a „falva” végzetet, s a neve Földsék maradt. A nevét több formában is alakították az elmúlt évek során. (Földsékpusztá, Ófalu, Óföldsék).

A csanádi káptalan egykori birtokához tartozó falu a XIII–XVI. század során egyre dinamikusabban fejlődött, a település életviteléről illetve ennek szakaszáról a királyi főnemesi oklevelek, a csanádi káptalan iratai, a pápai tized-lajstromok iratai adnak igazi választ. A településen 1550–1570-es években már a török hadjárat idején 30 ház állott, a falu az 1590-es években elpusztult.

Csanád vármegyét végigpusztító török hadjárat teljes egészében felégette, ekkor már e térség pusztává vált, a föld a királyi kamara tulajdona lett.

A Návoy család Návoy néven a XVII. században még a Hont megyei Bozokon és Korponán élt. A nemességet a Návoy (Návoy) Pál (?–1719) a nagyváradi őrség őrnagyaként kapta meg a királyi kamarától Földsék területét. A birtokszerezés György nevű öccséhez fűződik, aki a nagyváradi kanonok bátyja, János segítségével vegyes adományt (MIXTA – DONATIO-t) eszközölt ki III. Károly királytól.

Fcsanád vármegyei Földsékhelyén (Óföldsékhelyén) 1729-től a Návoy család részvételével felgyorsult a község és a gazdasági élet szervezése. Egyes források szerint a birtokos család nógrádi palócokat is telepített át az elnéptelenedett területre.

A település és a lakosság életében hatalmas törés keletkezett az 1845 május 28-ai Tisza–Maros nagy árvíz után. A tiszai árvíz elsodorta a települést, lakosságának azonban sikerült megmenekülnie.

Az új falut már nem itt a régi helyén, hanem távolabb (4 km), a Návoyak karabukai birtokán építették fel 1845–1847-ben. Ettől az időtől kezdve a felépült Új-Földsékhely szemben az egykori települést hivatalosan Pusztaföldsékhelyként, Óföldsékhelyként, utóbb pedig Pusztá Óföldsékhelyként említik, de a népnyelv már akkor is csak Ófalunak mondta. 1950-től azonban újból kivívta az önálló közigazgatási formát, ettől az évtől hivatalosan „ÓFÖLDEÁK”-nak hívják a települést. Sajnálatos módon 1970-től újból Földsékhely közösi tanácsot alkotott, és így az önállóságát felfüggesztették. A következő közigazgatási változás 1990-ben következett be, azóta hat tagú képviselő testület irányítja az önálló település életét.

A volt Návoy László kúria

Oföldrak község a Dél-Alföldön, Csongrád megyében, Szegedtől 45 km-re, Makó és Hódmezővásárhely között, a Száraz értől 800 méterre helyezkedik el. Lakosainak száma 532 fő. Mezőgazdasági jellegű, talaja félkötött fekete föld. Vöröshagyma, fokhagyma, fűszerpaprika termőterület.

A településen különböző vállalkozói tevékenységet folytató lakosok élnek, különböző szakmai területen: élelmiszer kereskedés, háztészta-gyár és mezőgazdasági szolgáltatói vállalkozás. Óvoda és alsó tagozatos iskola is működik. Orvosi ellátás hetenként egy alkalommal – szerdai napokon – a Polgármesteri Hivatal épületének egy erre rendszeresített helyiségében. A gyógyszerellátást a földéaki gyógyszerár biztosítja.

Az Alföld- természeti és történeti adottságainál fogva igen szegény a régi korok építészeti emlékeiben. Éppen ezért a kereszténység felvétele és az államalapítás ezeréves évfordulóján különös figyelmet érdemelnek Óföldrak építészeti örökségei, múltja és története. A templom a késő középkori erőd-templom romjaira épült, amely az Alföld egyetlen gótikus vagy nagyrészt gótikus álló temploma. A kunhalomra épült építmény sorsa igen változatos.

A Náway család idejévelükkor, a lerombolt templom (romjaira) újjáépítéséhez fogtak, a jelenlegi templom hajóhosszának kétharmadát állították helyre (1729) megszentelték és megszerverték a plébániát is.

Náway János 1810-ben a templom déli oldalához sárbarakott téglából oratóriumot, valamint a hajórészt az eredeti hajóhosszára kiegészítette, amelyben a karzat is helyet kapott.

Az 1845-ös nagyárvíz után elnéptelenedett a falu, és a hívek nagy többsége is az új Földrakra költözött. A bőséges gabonatermés miatt Náway Károlyné 1870-ben a tornyot a tető alá bontatta vissza, a templomot magtárként használta.

Náray László, mint a hitélet újbóli fellendítője, és mint a jóságos jótevő, 1922-ben hozzáfogott a templom restaurálásához, új tornyot építtetett a XVII. század építészeti stílusának megfelelően.

Az ablakokat barokk stílusnak megfelelően alakíttatta át. Szárnyas oltárt készíttetett, amelyen az egykori négy búcsújáró helyen található Mária képek másolatai láthatók.

Észak: Nagyszombat; Kelet: Mária–Radna;

Dél: Tersató–Fiume; Nyugat: Frankó.

Továbbá a templomot díszíti: Szószék, Imazzámoly, padok...

A templom felszentelése 1924. május 24-én volt, amelyet moóri Glattfelder Gyula Csanád megyés püspök Szűz Mária kegyelmébe ajánlott.

Szárnyas oltár a négy Mária kegyképpel

Szentjé szószékkel és a cecília oltárral

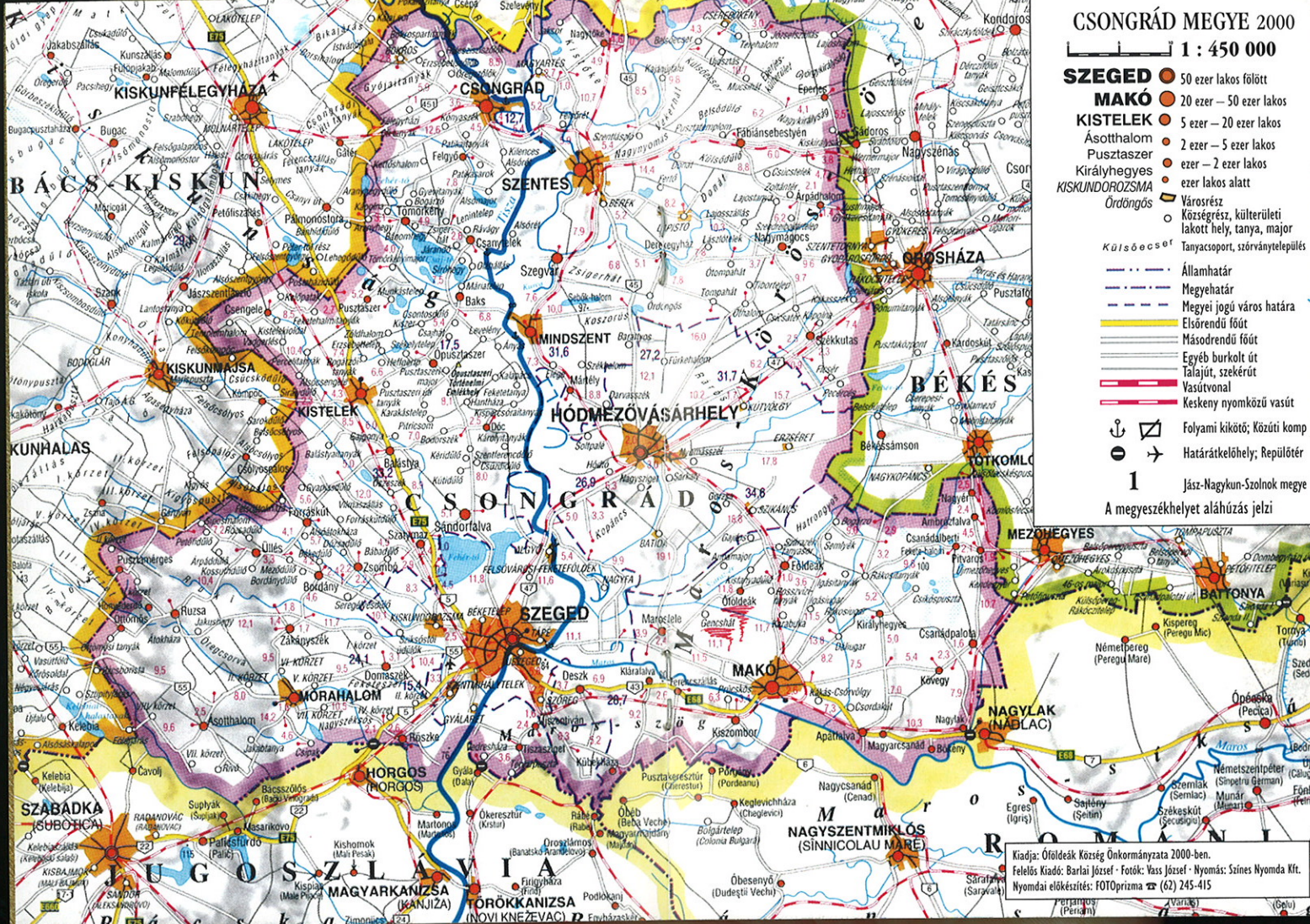
CSONGRÁD MEGYE 2000

1 : 450 000

- SZEDED** ● 50 ezer lakos fölött
MAKÓ ● 20 ezer – 50 ezer lakos
KISTELEK ● 5 ezer – 20 ezer lakos
 Ásotthalom ● 2 ezer – 5 ezer lakos
 Pusztaaszér ● ezer – 2 ezer lakos
 Királyhegyes ● ezer lakos alatt
KISKUNDRÓZSMA ● Városrészt
 Ördögös ● Községszél, külterületi lakott hely, tanya, major
 Tanyacsoport, stórványtelepülés

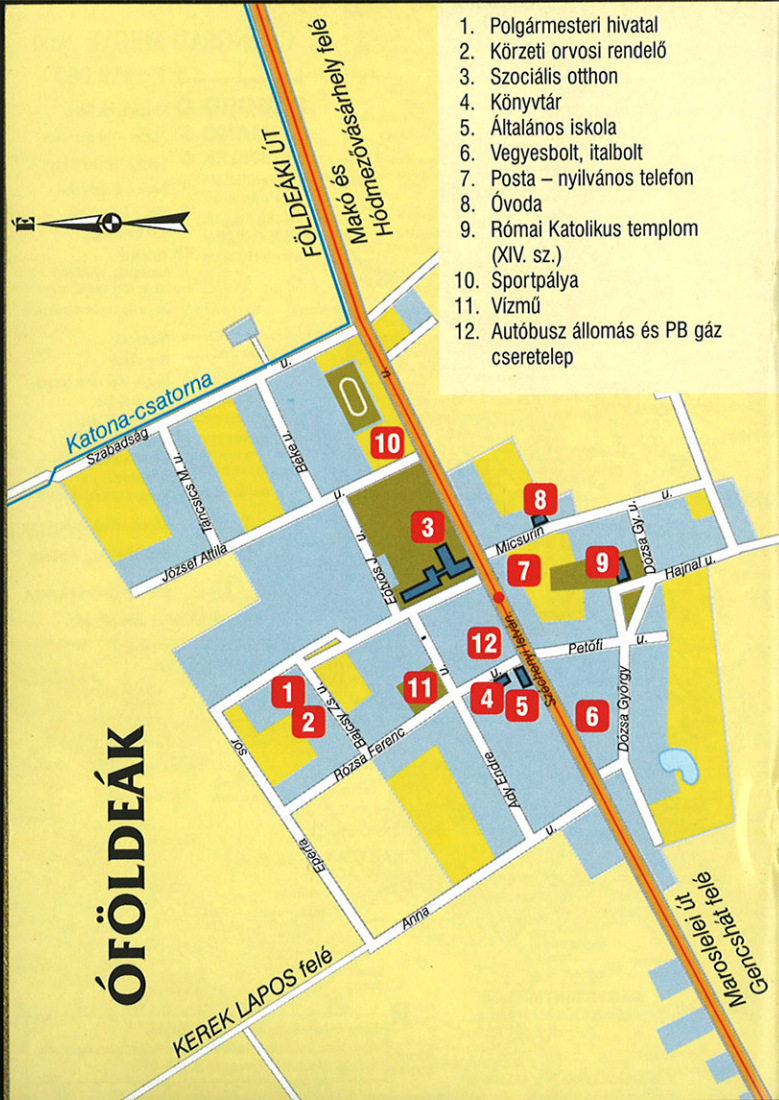
- Külsőeset**
- Államhatár
 - - - Megyehatár
 - - - Megyei jogú város határa
 - Elsőrendű főút
 - - - Másodrendű főút
 - - - Egyéb burkolt út
 - - - Talajút, szekérút
 - Vasvonal
 - Keskeny nyomközű vasút
 - ⚓ Folyami kikötő; Köziuti kmp
 - ✈ Határátelköhely; Repülőtér

1 Jász-Nagykun-Szolnok megye
 A megyeszékhelyet aláhúzás jelzi

Kiadja: Ófőledek Község Önkormányzata 2000-ben.
 Felelős Kiadó: Barlai József - Fotók: Vass József - Nyomás: Színes Nyomda Kft.
 Nyomdai előkészítés: FOTOprizma (62) 245-415

ÓFÖLDEÁK

1. Polgármesteri hivatal
2. Közveti orvosi rendelő
3. Szociális otthon
4. Könyvtár
5. Általános iskola
6. Vegyesbolt, italbolt
7. Posta – nyilvános telefon
8. Óvoda
9. Római Katolikus templom (XIV. sz.)
10. Sportpálya
11. Vízmű
12. Autóbusz állomás és PB gáz cseretelep

Návay János 1810-ben építette a karzatot, amelyre a feljutás kívülről történt. Návay László 1922-ben restauráltatta a feljártot belső részre helyeztette át.

Az orgona a XVIII. századból való, mely 14 síppal rendelkezik.

Asok felújítás ellenére igen megviselt állapotba került a templom. 1987-ben bádortetőre cserélték a torony tetejét majd 1989-ben teljes körű régészeti feltárások és felújítási munkák kezdődtek el, dr. Béres Mária régész vezetésével. Az épület új fedélszéket kapott.

Az erődtemplom új fedélszéket és tornyát a Tér és Forma Kft. terve alapján készítették el.

A toronyba 1995. évben visszahelyezték a három harangot is, de csak 1996. május 24-én 12.00 órakor szólaltak meg újból, az áttelepülés 150. évforduló alkalmából. A feltárási munkálatok során helyreállították az erődtemplomot körülvevő sánc árok egy részét a fahíddal.

Az idők során a templomi búcsú ünnepek megszűntek, főleg azután, hogy 1989–1999 között a templom felújítás alatt állott. A búcsú napja, az újra szenteléstől (1999. május 22.) mindig május hó utolsó szombatján van megtartva. A településen ez az egyetlen nagyszabású, közünnepelésre méltó ünnep.

A település egyetlen egyházi létesítményét 2000. év május havának, 27. napjától a Csanád megyei püspök Gyulai Endre zarándokhelynek léptette elő.

A templombúcsú ünnepén a községben színes vásári kavalád fogadja az idelátogatókat. A helyszínen a vállalkozók kínálják az általuk készített jobbnál jobb ételeket és hozzájuk az italféleségeket.

A templomban Karácsony szentestéjén éjfélkor, Húsvét vasárnap délelőtt szentmisére hívnak a harangok minden hívőt és nem hívőt, amely újból hagyománnyá vált.

A templom műemléki épület, „Tájak–Korok–Múzeumok” bélyegzést végeznek a természetjárók részére.

Ünnepeinken és az év minden napján szívesen látjuk az Örföldeákra látogató vendégeinket.

A régi kastély épület a Náway család tulajdona volt. (Itt élt dr. Náway Lajos országos hírvé politikus, aki 1919-ben halt mártírhalált.) 1949 óta működik szociális otthonként.

Ebben az épületszárnyban az ágyhoz kötött, mozgásában korlátozott, gyengélkedő otthonlakókat látják el. Az elhelyezés itt kórházi jellegű, a szobák 5–7–8 ágyasak.

Kastély épületében található a gazdasági irodák, nővérszoba (2000. májustól felújítás alatt áll).

Az épülethez kapcsolódó terasz biztosítja annak lehetőségét, hogy mozgáskorlátozott gondozottjaik is a szabadban tartózkodhassanak.

Az idős korúak Szociális Otthona 1977-ben 50 fős férőhellyel, új pavilonrészsel bővült. Az elhelyezés szállodászerű rendszerben történik 2-4-5 ágyas szobákban.

Ebben a részben a fennjáró, önellátó, kevés segítséget igénylő lakók kerülnek elhelyezésre. Itt van lehetőség házaspárok elhelyezésére.

A pavilon épülete kétszintes. Földszint és emeleti rész, egy-egy szinten 25-25 főt lehet elhelyezni. Az épület nem rendelkezik lifttel. A lakószobák jól felszereltek, minden szobához tartozik zuhanyzó és toalett.

Minden szinten található társalgó és benne színes TV. Földszinten büfé biztosítja a házon belüli vásárlási lehetőséget. Minden lakószobához terasz tartozik.

Az otthonban szívesen látják az oda látogató vendégeket is.

Az új szárnyépület belső részének felvétele

Az idősekről való gondoskodás színvonalának javítása érdekében új „hotel” jellegű résszel bővült az óföldségi Idősek Otthona. Több, mint 200 milliós beruházáshoz fogtak 1998 őszén, amelyet a Csongrád Megyei Közgyűlés finanszírozott. A kétszintes, lifttel ellátott épületet 2000 júniusában a lakók birtokba vehették.

Az idősek 2-4 ágyas teraszos szobákban élhetik életüket, ezekhez a lakosztályokhoz fürdőszoba is tartozik. A szobák mindegyike az igen gazdagon körülvevő parkra néznek.

A szinteken társalgó, teakonyha található, amely a lakók igényét elégíti ki.

A napi háromszori étkezést az új 300 adagos konyhában állítják elő.

Színvonalas étterem jellegű ebédlő áll a lakók és a dolgozók rendelkezésére. Itt valóban európai színvonalnak megfelelő ellátásban részesülnek a lakók.